NIVEL

PROM en PREM voor Koninklijke Visio: Ontwikkeling van een vragenlijst voor het meten van uitkomsten en cliëntervaringen bij mensen met een visuele beperking

Mariska Scheffer MSc[1], Mattanja Triemstra PhD[1], Linda Springvloet PhD[1], Joost Heutink PhD[2,3], Dolf de Boer PhD[1]

[1] Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (Nivel), Utrecht, Nederland
[2] Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen, Huizen, Nederland
[3] Rijksuniversiteit Groningen, Afdeling Klinische en Ontwikkelingsneuropsychologie, Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, Groningen, Nederland

Achtergrond en doel van het onderzoek

Uitkomsten en ervaringen vanuit het cliëntperspectief worden steeds vaker gemeten voor kwaliteitsverbetering van de gezondheidszorg. Tegenwoordig wordt in cliëntervaringsonderzoek vooral gevraagd naar de ervaren uitkomsten van zorg met zogeheten **PROMs (Patient Reported Outcome Measures).** Deze verzameling van vragenlijsten gaan over gezondheidsuitkomsten en kwaliteit van leven-domeinen die voor cliënten belangrijk zijn voor het evalueren van de zorg. **PREMs** staan voor **Patient Reported Experience Measures**, oftewel vragenlijsten over de ervaringen van cliënten met de gezondheidszorg. Het doel van dit project was om samen met cliënten een vragenlijst te ontwikkelen om uitkomsten en ervaringen van cliënten met de zorg te meten. Het project richt zich op cliënten van Koninklijke Visio die tot twee grote doelgroepen behoren, namelijk: volwassen cliënten met een visusbeperking in het **zorgprogramma automobiliteit (AM)** of **niet-aangeboren hersenletsel (NAH).**

Visio

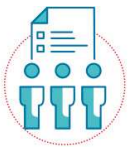
Methode

Interviews met professionals en cliënten

Literatuuronderzoek en inventarisatie van bestaande vragenlijsten

Focusgroepen met mensen met een visuele beperking

Onderzoeksvragen

Wat zijn belangrijke onderwerpen en aspecten die in de vragenlijst aan de orde moeten komen, als het gaat om (a) de gezondheidsuitkomsten en kwaliteit van leven (PROM-deel) en (b) de zorg en begeleiding die cliënten wensen (PREM-deel)?

Welke selectie van onderwerpen en vragen moeten in ieder geval in de vragenlijst aan bod komen om een goed beeld te geven van de zorguitkomsten en ervaringen van cliënten met de zorg, zodat de vragenlijst geschikt is voor toepassing in de zorg voor mensen met een visuele beperking en voor zowel interne als externe kwaliteitsdoeleinden van Koninklijke Visio?

Resultaten van het onderzoek

Het onderzoek gaf onder andere inzicht in de volgende belangrijke aandachtsgebieden, waarmee een conceptversie van de PROM- en PREM-vragenlijst is ontwikkeld:

- Over het algemeen vinden cliënten het vooral belangrijk om inzicht te krijgen in **hun visuele beperkingen en mogelijkheden**, naast het (beter) leren omgaan met de visusbeperking.
- Daarop volgden de uitkomsten omtrent **zelfstandigheid/autonomie, zelfvertrouwen en participatie.**
- Vervolgens is met name voor AM-cliënten het **autorijden/verkeersdeelname** van belang, terwijl dat minder belangrijk is voor de NAH-groep.
- Onderaan de prioriteitenlijst, maar net zo goed belangrijk, staan de algemene **bijdrage aan de kwaliteit van leven, vermindering van klachten en visusverbetering.**

Conclusie en vervolgstappen

De vragenlijst wordt op dit moment **verder gevalideerd**, met cognitieve interviews en een kwantitatief onderzoek. Het vervolgonderzoek zal tevens meer inzicht geven in de **implementatiemogelijkheden van het instrument.**

Met **de definitieve vragenlijst** kan Koninklijke Visio de geleverde zorg in samenspraak met cliënten evalueren, monitoren en vergelijken, kunnen professionals op basis van de bevindingen continu leren en verbeteren, en worden cliënten nauwer betrokken bij de zorg.